

Osallistu ilmaston puolesta

EARTH HOUR 2018

24. MAALISKUUTA 20:30-21:30

EARTHHOUR.FI

WWF:n vinkit ilmasto-aiheiseen oppituntiin yläkoululaisille ja lukioon

1. Sammuta valot, sytytä kynttilä

Sammuta valot luokasta ja kerää oppilaat piiriin. Sytytä kynttilä. Kerro lyhyesti Earth Hourin ideasta ja tarkoituksesta tai kysele oppilailta, mitä he tietävät tapahtumasta. Valot sammutetaan tunniksi muistuttamaan ilmastonmuutoksen vaikutuksista sekä omista mahdollisuuksistamme hillitä sitä. Keskustelkaa piirissä esille nousevista asioista tai esimerkiksi:

- Onko energia oikeudenmukaisesti jakautunut maailmassa?
- Onko olemassa huonoa tai hyvää energiaa?
- Energia, ilmastonmuutos, väestönkasvu... Millaiselta tulevaisuus sinusta näyttää?

2. Mitä voit tehdä?

Anna jokaisen käydä kirjoittamassa taululle tai jaetulle sähköiselle fläppitalulle yksi asia, joka voidaan tehdä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Jaa oppilaat 4-5 oppilaan ryhmiin ja anna heille 10min aikaa keskustella siitä, mikä esille tulleista ehdotuksista:

- olisi helpoimmin jokaisen ihmisen toteutettavissa
- vähentäisi tehokkaimmin hiilidioksidin lisääntymistä ilmakehässä
- olisi mahdollista toteuttaa Earth Hourin aikaan.

Kootkaa tehtävän anti yhteen niin, että jokainen ryhmä tiivistää keskustelunsa minuutin puheenvuoroksi.

3. Planeetan säännöt

Tarkastelkaa NASA:n tuottamaa kuvaa ja keskustelkaa:

- Mitä kuvassa näkyy?
- Miten kuva on saatu aikaan?
- Mitä ajatuksia kuva herättää?
- Miltä samanlainen kuva voisi näyttää vuonna 2050?
- Sana ”kestävä kehitys” – miten se liittyy tähän kuvaan?

Kaikissa urheilulajeissa ja peleissä on säännöt. Samalla tavalla meillä pitää olla säännöt maapallolla toimimiseen, jotta luonnonvaroja riittää emmekä riko planeettaa.

- Mitä sääntöjä maailmassa on jo olemassa?
- Mitä sääntöjä puuttuu?
- Mitä sellaisia sääntöjä on jo olemassa, joita ei vielä noudateta?
- Vuonna 2016 voimaan astuneessa Pariisin ilmastopöytäkirjassa valtiot sitoutuivat toimimaan niin, että ilmaston lämpeneminen jää alle 2°:een, ja tavoittelemaan toimia, joilla lämpeneminen jää alle 1,5°:een. Miten tällaisen säännön noudattamista maailmassa voidaan valvoa?

4. Päätöksiä ilmaston puolesta

Kunnilla, poliitikoilla, yrityksillä ja kuluttajilla on kaikilla osansa ilmastonmuutosta estävien toimien toteutumisessa. Tässä harjoituksessa kasvatetaan ymmärrystä ilmastotoimista yhteiskunnan eri tasoilla. Tehtävän osiot vaativat sekä pohdintaa ryhmissä että selvitystyötä netissä.

1. **Ota selvää, kuinka uudet toimintatavat/säännöt syntyvät.** Kuinka esimerkiksi autojen katalysaattorit tulivat pakollisiksi tai kuinka tupakointi kiellettiin ravintoloissa? Mikä taho laati esityksen ja mitä kaikkea tapahtui ennen päätösten voimaantuloa? Voit myös selvittää, kuinka syntyi Helsingin kaupungin päätös luopua kivihiilen käytöstä lämmöntuotannossa. Tästä löydät lisää tietoa [WWF:n sivuilta](#).
2. **Mikä estää uusien sääntöjen voimaantuloa?** Ota selvää ympäristöä säästävistä ehdotuksista, jotka eivät ole tulleet lainvoimaisiksi – esimerkiksi lentomatkavero tai ilmainen julkinen liikenne. Miksi ne eivät ole toteutuneet? Pohdi, mitkä tahot voivat olla vastustamassa voimaantuloa ja mitkä puolestaan edistämässä?
3. **Millaiset toimenpiteet auttavat kuntia ja kaupunkeja pienentämään ilmastovaikutuksiaan?** Suomessa on useita kuntia, jotka ovat lähteneet aktiivisesti pienentämään hiilijalanjälkeään. HINKU eli *Kohti hiilineutraalia kuntaa* –hanke on ollut tässä apuna. Tutustu HINKU-kuntien toimenpiteisiin ja valikoi sieltä parhaat toimet: [hinku-foorumi.fi](#)

5. Ruokavalintojen vaikutus ympäristöön ja ilmastoon

Ruuantuotannolla ja –kulutuksella on suuri vaikutus ilmastoon: suomalaisen hiilijalanjäljestä 20% muodostuu ruuasta. Tutustukaa WWF:n Ruokaopas –sivustoon osoitteessa [wwf.fi/ruokaopas](#) ja uuteen WWF:n lihaoppaaseen [wwf.fi/lihaopas](#) ja pohtikaa aihetta seuraavien tehtävien avulla:

1. Laadi vastuullisen ruokailijan vinkkilista, johon valitset mielestäsi viisi merkittävintä ja itsellesi toteuttamiskelpoisinta vinkkiä vähemmän ympäristöä kuormittavaan ruokailuun.

2. Mitä herkullista kasviksista voi valmistaa? Tutustu netin tarjoamiin reseptisivustoihin.
 - a. Mikä on houkuttelevin kasvisruoka, jonka löydät?
 - b. Mitä herkullisia soijasta, pavuista tai linsseistä valmistettuja ruokalajeja löydät?
 - c. Löydätkö ilmastoystävällisempiä versioita tutuista ruokalajeista?
3. Muutoksia perheen ruokavalioon. Mikä estää perhettäsi siirtymästä vastuullisempaan ruokaan esim. lisäämällä kasvisruuan käyttöä? Juttele perheenjäsenten kanssa ja listaa esteitä. Mitä ratkaisuja näiden esteiden ylittämiseen voisi olla? Ota projektiksi yhden esteen ylittäminen ja saa se aikaan!

10 opiskelijan ilmastotekoa

1. Laske hiilijalanjälkesi

Hiilijalanjälkilaskurilla (<https://beta.ilmastodieetti.fi/>) voit selvittää, millaisia ilmastovaikutuksia arkipäivän valinnoillasi on. Mieti, millä elämänaalueilla sinun olisi helppo pienentää ilmastovaikutuksia ja ryhdy toimiin.

2. Älä tuhlaa lämmintä vettä

Veden lämmittämiseen kuluu paljon energiaa. Peseminen onnistuu vähemmälläkin vedellä. Vesihana kannattaa aina sulkea esimerkiksi shampoon levittämisen ajaksi.

3. Älä haaskaa ruokaa

Ota lautaselle ruokaa vain vähän kerrallaan, jotta liika ei joudu roskiin.

4. Mieti mitä tarvitset, älä shoppaile turhuuksia

5. Korvaa puolet nautanlihan kulutuksestasi palkokasvituotteilla tai kestävästi kalastetulla kalalla

Karjatalous kuormittaa valtavasti ympäristöä, sillä lihan ja maitotuotteiden tuotanto vaatii paljon energiaa, vettä, laidunmaata sekä viljelymaata rehun kasvatukseen. Oma ekologista jalanjälkeään voi pienentää suosimalla kasvivoittoista kausiruokaa.

6. Pyöräile, kävele tai käytä julkisia lyhyillä matkoilla

7. Sulje sähkölaitteet ja tietokone kokonaan, kun et käytä niitä

Älä jätä sähkölaitteita stand by -tilaan. On hölmöä antaa sähkön kulua hukkaan.

8. Pyydä vanhempiasi vaihtamaan vihreään sähköön

9. Anna jätteelle uusi elämä

Roskat ovat mainiota materiaalia uudelleen käytettäväksi. Opettele lajittelemaan ja ehkäisemään jätteen syntyä.

10. Osallistu Earth Houriin 24.3.2018 klo 20.30-21.30. Ilmoittaudu mukaan osoitteessa earthhour.fi ja vietä tunti ilman valoja ilmastonmuutoksen estämisen puolesta.